

r.)

Etyka lekarska z elementami filozofii

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)	nauki medyczne
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e)	Studium Etyki Lekarskiej i Historii Medycyny ul. Litewska 14a 00-581 Warszawa

r.)

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. Tomasz Pasierski
Koordynator przedmiotu	Dr n med. Maria J. Turowska
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n med. Maria J. Turowska
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Tomasz Pasierski dr n med. Maria J. Turowska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	wszystkie lata studiów, semestry zimowy i letni	Liczba punktów ECTS	2,00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		20	0,8
seminarium (S)		20	0,8
ćwiczenia (C)		0	
e-learning (e-L)		0	
zajęcia praktyczne (ZP)		0	
praktyka zawodowa (PZ)		0	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0,4

r.)

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z filozoficznymi aspektami nauki, teoretyczno-filozoficznymi podstawami etyki medycznej
C2	Zapoznanie z podstawowymi pojęciami, standardami i regulacjami właściwymi dla etyki lekarskiej
C3	Docenienie etycznych aspektów medycyny dla praktyki zawodowej oraz umiejętności stosowania obowiązujących regulacji etycznych i prawnych związanych z wykonywaniem zawodu lekarza

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)</i>	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
D.W 1	pojęcia zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodzina, praca, relacje społeczne) i uwarunkowań społeczno-kulturowych (pochodzenie, status społeczny, wyznanie, narodowość, grupa etniczna) na stan zdrowia pacjenta
D.W 4.	postawy społeczne wobec choroby, niepełnosprawności i starości oraz specyficzne oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji
D.W 6	psychofizyczny rozwój człowieka od narodzin do śmierci, z uwzględnieniem specyfiki rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego
D.W 8	rola rodziny pacjenta w procesie chorowania (rozpoznanie choroby, adaptacja do choroby, wyleczenie) oraz sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych (postęp choroby, proces umierania, żałoba
D.W 10.	pojęcia bezpieczeństwa pacjenta i kultury bezpieczeństwa oraz ich aspekty: organizacyjny, komunikacyjny i zarządcz
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
D.U 1	uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych

r.)

D.U 2	wybierać takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla pacjenta
D.U 6.	nawiązać z pacjentem i jego rodziną kontakt służący budowaniu właściwej relacji

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	wybrane zagadnienia epistemologii (gnoseologii)
W2	wybrane zagadnienia z filozofii nauki
W3	pojęcie terapii uporczywej/daremnej
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	rozpoznawać własne ograniczenia, dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych, planować własną aktywność edukacyjną
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	ujawniania szacunku dla innych i tolerancji wobec odmiennych poglądów i priorytetów życiowych
K2	ujawniania współczucia dla cierpiących i gotowości do bezinteresownego niesienia pomocy
K3	pogłębionej refleksji moralnej i prowadzenia spokojnej merytorycznej dyskusji

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się

r.)

Wykłady	W1 – Etyka w medycynie – zapoznanie studentów z zasadami etyki medycznej w tym zasadami etyki zawodowej, Kodeksem Etyki Lekarskiej oraz zmianami na przestrzeni wieków	D.W1., W1, W2
	W2 – Bioetyka – zapoznanie studentów z zasadami bioetyki, w tym dotyczącymi innych dziedzin niż medycyna (biologia, weterynaria, biotechnologia	D.W1.
	W3 – Profesjonalizm lekarski – zapoznanie studentów z zasadami profesjonalizmu w zawodzie lekarza i trudnościami, które mogą napotkać w jego realizacji	D.W6
	W4 – Świadoma zgoda pacjenta – zapoznanie studentów z zasadami pobierania świadomej zgody pacjenta, w tym omówienia z chorym przebiegu zabiegu/postępowania/leczenia, możliwych powikłań i skuteczności	D.W1., K1
Seminaria	- Wybrane zagadnienia filozofii cz. I: Poznanie rzeczywistości – możliwe czy nie? - Wybrane zagadnienia filozofii cz. II: Co wyróżnia naukę i co nauka może? Czy prawda istnieje? Czym jest zdrowie, a czym – choroba? Co jest „normalne”? - Wprowadzenie do etyki. Przegląd wybranych teorii etycznych. Bioetyka a tradycyjna etyka lekarska. - Świadoma zgoda na świadczenie zdrowotne i autonomia pacjenta. - Alokacja ograniczonych zasobów. - Etyka medycznych badań naukowych (na ludziach i innych zwierzętach). - Etyka w transplantologii: geneza i ograniczenia definicji śmierci, pobieranie narządów od żywych i ze zwłok. - Etyczne aspekty stosowania przymusu w medycynie: szczepienia ochronne, leczenie bez zgody w psychiatrii i chorobach zakaźnych. - Etyka końca życia: terapia daremna/uporczywa, rezygnacja z leczenia podtrzymującego życie. - Podsumowanie. Przegląd przypadków (przypadków) etycznych dotyczących różnych zagadnień. Tematyka i kolejność zajęć mogą być zmodyfikowane zgodnie z preferencjami studentów.	D.W1. D.U2. D.U1., D.U6. D.W4., K1 D.W6. W2 D.W10. D.W8., W3, K2 D.W8., K3

7. LITERATURA

Obowiązkowa

P. Łuków, T. Pasierski, *Etyka medyczna z elementami filozofii*, PZWL, Warszawa 2014

Uzupełniająca

Filozofia medycyny. Wulff, Henrik R.; Pedersen, Stig Andur; Rosenberg, Raben, Wprowadzenie, przeł. Zbigniew Szawarski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1993.

Zasady etyki medycznej, Beauchamp T.L.; Childress, J. F., Warszawa, Książka i Wiedza 1996.

Etyka lekarska. Problemy filozoficzne, Raanan G., przeł. Anna Alichniewicz i Anna Szczęśna, Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 1997

r.)

K. Szewczyk, *Bioetyka*, t. 1-2, PWN, Warszawa 2009
Bioetyka, red. J. Różyńska, W. Chańska, Wolters Kluwer, Warszawa 2013

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W1. D.W4 D.W6. D.W8D.W10. D.U1., D.U2. D.U6.	<u>aktywny</u> udział w dyskusji na seminarium	udział w dyskusji nad $\geq 60\%$ przypadków (przypadków) etycznych co najmniej dostateczna ocena wypowiedzi w dyskusji – ocena nauczyciela dokonywana na bieżąco
W1, W2, W3 U1, K1, K2, K3	przygotowanie prezentacji, eseju albo stanowiska do przedstawienia w dyskusji	ocena co najmniej dostateczna nauczyciela prowadzącego zajęcia

9. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Termin zajęć (w semestrze letnim) będzie podany w planie przez dziekanat.

Przedmiot powiązany z działalnością SKN Etyki i Bioetyki (opiekun dr n med. Maria J. Turows).

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich